

Voorzitter zijn van een adviesraad: droombaan, pittige klus of iets daar tussenin? Feit is dat de voorzitter een belangrijke rol vervult binnen de adviesraad. Hij of zij moet zorgen voor het 'goede gesprek' tussen de leden om uiteindelijk met een bruikbaar advies richting de gemeente te komen. Wat moet je in huis hebben om een goede voorzitter te kunnen zijn? Wat is je rol naar de gemeente toe? Hoe merk je dat je onafhankelijk bent, of juist niet? In deze reeks laten we 9 voorzitters aan het woord, die allemaal op een heel eigen manier invulling geven aan het voorzitterschap. Vaak met veel plezier, met soms ook met de nodige zweetdruppels...

INTERVIEWREEKS: VOORZITTERSCHAP

Trees Flapper
Voorzitter Adviesraad Sociaal
Domein Opsterland

'Geen kwetsbare mensen, maar
kwetsbare situaties'

Trees Flapper (60), eenmansbedrijf TREES, professioneel voorzitter, is sinds september 2018 ingehuurd als voorzitter voor de adviesraad sociaal domein in Opsterland. "Ik zou de adviesraad op gang helpen; de verwachting was dat die periode anderhalf jaar zou duren. Van de huidige leden wil niemand de voorzittersrol. Voorlopig blijf ik dus aan, continuïteit en stabiliteit zijn ook van belang."

"In Opsterland gaan we uit van het inwonersperspectief, van de leefwereld van mensen. Wij spreken nadrukkelijk niet van kwetsbare personen, maar van personen in kwetsbare situaties. Bij ons in de gemeente spelen: armoede, laaggeletterdheid, uitsluiting en eenzaamheid."

Uit gemeentelijke cyclus blijven

"We proberen onze eigen agenda te voeren. Maar in het eerste jaar zijn we alleen toegekomen aan de gevraagde adviezen van de gemeente. Het is lastig dat we momenteel geen inzage hebben in de gemeentelijke langetermijnagenda.

Dat is absoluut geen onwil, voor de gemeente is het ook nieuw. Maar het is moeilijk een goed advies te geven als je iets ad hoc krijgt. Wij willen meer dan alleen adviezen geven over een eindresultaat, we willen meegenomen worden in het proces. We kijken naar wat het beleid voor inwoners betekent en welk beleid ontwikkeld moet worden. Het is moeilijk om uit de gemeentelijke cyclus te blijven. Ik zie het als een gedeelde uitdaging om tot een goed samenspel te komen.”

Agenda

Wat kan of moet er op de agenda? Waar willen we naar toe werken? De eerste actie die Trees Flapper ondernam als voorzitter was het maken van een gestructureerde agenda. “Dat is belangrijk omdat goede agendapunten, bijlagen en een uitgewerkt voorstel de leden helpen een goed besluit te nemen.”

Ze besloot ook werkgroepen in te stellen. “Door die structuur zien ze elkaar vaker en kunnen ze de inhoud met elkaar uitdiepen. Zo vergroot je de onderlinge verbondenheid. Het voedt ook het idee om samen tot een besluit te komen, in plaats van het in je eentje te doen.”

***"Het is een gedeelde
uitdaging tot een goed samenspel te komen"***

Drie bloedgroepen

De raad in Opsterland had drie bloedgroepen: de Wmo-adviesraad, de Cliëntenraad Participatiewet en een aantal nieuwe leden. Groepen met hele verschillende achtergronden. Daarom organiseerde Flapper een scholingsdag bij De Koepel Adviesraden Sociaal Domein. “We hebben aan teambuilding gedaan en zijn ingegaan op de vraag waar een adviesraad voor staat. Die trainingsdag was nuttig. Helaas, in de maanden daarna zijn enkele leden gestopt die ook in de vroegere adviesraden meedraaiden. Om persoonlijke redenen en omdat de nieuwe werkwijze teveel van ze vroeg.”

Eenheid

Het eerste jaar is hard gewerkt om één groep te worden met een gezamenlijke visie en werkwijze. “Ik geef ieder lid de ruimte voor zijn of haar inbreng. Ik let op wie er iets wil zeggen. Daarmee creëer ik gelijkheid en respect voor ieders inbreng. Ook het opstellen van een gedeelde visie is van belang voor het gevoel van eenheid. Ik ben er trots op dat we nu een eenheid zijn. Onze leden zijn divers: jongeren, ouderen en mensen met een niet-westerse achtergrond. Ook de verdeling werkenden en niet-werkenden is in evenwicht. Iedereen heeft een enorme drive om er wat van te maken.”

"Voorzitter moet inspireren, structureren en meebewegen"

Inspireren

Als voorzitter doet Flapper veel voorbereidend werk, daarvoor kan ze terugvallen op een penningmeester en een notulist, die ook digitaal archiveert. Sinds begin juli is er een secretaris met wie ze de agenda voorbereidt. Een keer in de twee maanden heeft ze een gesprek met de ambtenaren. “Wat je van een professionele voorzitter mag verwachten? Afstandelijke betrokkenheid. Andere eigenschappen die nodig zijn: inspireren, structureren, meebewegen en invoelend vermogen hebben ten opzichte van de leden. En ook niet onbelangrijk: begaan zijn met het sociaal domein. Tijdens de vergaderingen treed ik op als technisch voorzitter; ik stuur op open vragen. Alleen als ik iets kan toevoegen, meng ik me in de discussie. Wat ik wel eens mis zijn ervaringen van andere voorzitters. Ik kijk graag even bij de burens hoe die het doen en of ik daar wat van kan leren.”

Ontwikkelagenda

De resterende maanden van 2019 gaat de raad verder met de uitwerking voor de ontwikkelagenda voor het hele sociaal domein. In het najaar gaan de adviesraad en de gemeente een bijeenkomst over positieve gezondheid organiseren. “Wij adviseren de gemeente om samen met inwoners - van de diverse dorpen - een plan te maken om hun gezondheid te verbeteren. Opsterland wil echt wel kantelen, meer uitgaan van de leefwereld van mensen. Maar de systeemwereld van de eigen organisatie en de organisaties erom heen blijft nog leidend.”

De Adviesraad sociaal domein in het Friese Opsterland heeft twaalf leden en een budget van 15.000 euro. De onkostenvergoeding ligt tussen 690 euro (gewone leden) en 840 euro (leden met functie) per jaar. Opsterland heeft ruim 29.000 inwoners.